

**ADVIES CURRICULUMDOSSIER
SECUNDAIR ONDERWIJS**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

1 Administratieve gegevens

1.1 Identificatie van het curriculumdossier

ADVIESNUMMER ONDERWIJSINSPECTIE	CD/1/1819/eerste_graad_A-stroom
HOOFDSTRUCTUUR	secundair onderwijs
ONDERWIJSVORM/FINALITEIT	
GRAAD	eerste graad
STRUCTUURONDERDELEN	A-stroom

1.2 Onderwijsinspectie

DATUM VAN ONTVANGST	06-05-2019
DATUM ADVIES ONDERWIJSINSPECTIE	15-05-2019

1.3 Indiener van het curriculumdossier

Het curriculumdossier is opgesteld en ingediend door:

- het Gemeenschapsonderwijs;
- de vereniging van schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs;
- de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs die niet tot een vereniging zijn toegetreden, met uitzondering van deze die de basisoptie Rudolf Steinerpedagogie aanbieden;
- de schoolbesturen die de basisoptie Rudolf Steinerpedagogie aanbieden, hebben de intentie uitgesproken conform de regelgeving - Decreet houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat de onderwijsdoelen betreft (26 januari 2018), art. 146, §3 – uiterlijk op 1 september 2019 een aanvraag tot gelijkwaardigheid in te dienen van vervangende eindtermen en uitbreidingsdoelen eerste graad SO. Op basis van art. 4 van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs (4 mei 2018), gekoppeld aan art. 2 van datzelfde besluit zullen de schoolbesturen daarna hun curriculumdossier indienen dat conform art. 1 met de opgesomde instanties samen is opgesteld.

2 Beoordeling criteria

2.1 Inleiding

Het curriculumdossier bevat de noodzakelijke rubrieken zoals vermeld in het Besluit van de Vlaamse regering betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs. De onderwijsdoelen van de basisvorming zijn volledig en in samenhang opgenomen zoals de regelgeving vraagt. Het curriculumdossier kan voor de onderwijsdoelen van de basisvorming gebruikt worden.

De andere in het curriculumdossier opgenomen doelen zijn de doelen van de basisopties. Een leeswijzer werd als bijlage toegevoegd aan het curriculumdossier voor het correcte gebruik en de juiste interpretatie van deze doelen. Dit betekent voor de onderwijsinspectie dat de leeswijzer onlosmakelijk verbonden is met het curriculumdossier.

De leeswijzer moet duidelijk maken hoe de generiek geformuleerde doelen van de basisopties afgestemd zijn op de functie die de onderwijsregelgeving eraan toekent, namelijk observeren en oriënteren. Het curriculumdossier samen met de leeswijzer maakt deze doelstelling deels waar (2.2 criteria 6 en 7) en zorgt niet voor de nodige afbakening en concretisering van alle doelen van de basisopties.

2.2 Toetsing aan de vastgelegde criteria volgens het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs (04-05-2018)

1. Het curriculumdossier bevat de noodzakelijke rubrieken zoals vermeld in de bijlagen van het BVR betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs (04-05-2018).

Voldoet

2. Het curriculumdossier is in overeenstemming met het vigerende decreet en de regelgeving met betrekking tot de onderwijsdoelen.

Voldoet

Toelichting

Het curriculumdossier omvat alle formele elementen die het moet bevatten. Voor elk onderwijsdoel staat aangeduid wat het statuut ervan is en in functie van welke sleutelcompetentie het onderwijsdoel in kwestie is geformuleerd.

3. Het curriculumdossier is in overeenstemming met het vigerende decreet en de regelgeving met betrekking tot de kwalificatiestructuur.

Voldoet

4. Het curriculumdossier bevat geen doelen die tegenstrijdig zijn met doelen die het Vlaamse Parlement heeft vastgelegd.

Voldoet

5. Het curriculumdossier wijkt inhoudelijk niet af van de erkende beroepskwalificaties. Indien wel, is daarover een voorafgaand akkoord met de betrokken sector.

Niet van toepassing

6. De andere in het curriculumdossier opgenomen doelen dan deze die het Vlaamse Parlement heeft vastgelegd, zijn:
  - evalueerbaar;
  - coherent;
  - haalbaar.

Ter info: in dit curriculumdossier zijn de 'andere opgenomen doelen' enkel de doelen van de basisopties, er zijn geen differentiële doelen opgenomen. Alle bemerkingen hieronder geformuleerd slaan derhalve op de doelen van de basisopties.

Geen beoordeling mogelijk

Toelichting

De leeswijzer schetst duidelijk de redenen waarom ervoor gekozen wordt de doelen generiek te formuleren in het curriculumdossier. Het moet de getrapte studiekeuze mogelijk maken, geen voorafname zijn van de keuzemogelijkheden in de tweede graad en de doelen moeten ook in één of meerdere onderliggende pakketten van een basisoptie gerealiseerd kunnen worden zoals de regelgeving vraagt. De generieke formulering van de doelen heeft tot gevolg dat een afbakening van kennis en context ontbreekt in het curriculumdossier zelf. Dit laatste is precies noodzakelijk om de evalueerbaarheid, haalbaarheid en coherentie van de doelen te kunnen beoordelen.

De leeswijzer is erop gericht om toelichting te geven bij de generiek geformuleerde doelen, kennis en context af te bakenen en ze te concretiseren. Bepaalde generiek geformuleerde doelen van de basisopties krijgen door de toelichting in de leeswijzer wel een bepaalde afbakening van kennis en context. Dat maakt het voor deze doelen mogelijk om te oordelen of ze evalueerbaar, coherent en haalbaar zijn.

Voor een ander deel volstaat de afbakening in de leeswijzer niet. De verdere vertaalslag, zowel op het inhoudelijke vlak als op het vlak van het beheersingsniveau, moet in de leerplannen gebeuren zodat het voor de gebruiker duidelijk wordt. Bijgevolg kan voor dit deel van doelen het zesde criterium maar ten volle beoordeeld worden als er zicht is op de verdere vertaling en operationalisering in de leerplannen.

Voor één doel van de basisopties (10.1) zorgt het gebruik van verschillende handelingswoorden ervoor dat het doel kan gelinkt worden aan verschillende taxonomische niveaus. Dit bemoeilijkt de evalueerbaarheid.

In de leeswijzer wordt het nieuwe begrip 'ambitieniveau' geïntroduceerd en dit wordt toegelicht met behulp van de definities van 'verruiming' en 'verdieping'. Op deze manier kan de gebruiker een idee krijgen hoe de doelen van de basisopties zich kunnen onderscheiden van de doelen van de basisvorming.

7. De andere in het curriculumdossier opgenomen doelen dan deze die het Vlaamse Parlement heeft vastgelegd, houden rekening met:
- de beschikbare onderwijstijd;
  - de materiële voorzieningen;
  - de organisatorische mogelijkheden van de scholen.

Geen beoordeling mogelijk

Toelichting

Zoals beschreven in het vorige criterium is dit voor een deel van de doelen van de basisopties mogelijk door de toevoegingen in de leeswijzer, voor een ander deel is dit niet te bepalen en kan dit maar ten volle beoordeeld worden als er zicht is op de verdere vertaling en operationalisering in de leerplannen.

3 Advies

Beslissing betreffende het curriculumdossier eerste graad A-stroom:
POSITIEF ADVIES MET AANBEVELING

Het positief advies wordt aangevuld met volgende aanbeveling:

- Alle doelen van de basisopties in het curriculumdossier (en de leeswijzer als bijlage) moeten in de leerplannen verder geoperationaliseerd en geconcretiseerd worden, zodanig dat de doelen voldoende werkbaar zijn voor alle scholen en in het bijzonder voor de leraren.

Notities bij lezing van het curriculumdossier (maken geen deel uit van de advisering)

- In de curriculumdossiers ontbreekt een ondersteunende structuur (bijvoorbeeld een inhoudstafel en een opmaak die structuur biedt en het lezen vergemakkelijkt).